

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙/ ๐๖๑๘๐

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๑๑ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง การเสนอร่างกฎกระทรวงที่ต้องจัดทำตามร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติเห็นชอบให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านความเห็นชอบ
ของที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒
๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการทะเบียนราษฎร พ.ศ.
และบันทึกหลักการและเหตุผล
๔. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร
และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. และบันทึกหลักการและเหตุผล
๕. ร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการแจ้งหรือขอเมื่อพ้นกำหนดเวลา พ.ศ.
และบันทึกหลักการและเหตุผล
๖. ร่างกฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์อย่างอื่นอันมิใช่เพื่อเป็น
ที่อยู่อาศัย พ.ศ. และบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยกระทรวงมหาดไทย ขอเสนอร่างกฎกระทรวงที่ต้องจัดทำตามร่างพระราชบัญญัติ
การทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๕
มกราคม ๒๕๖๒ เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนด
ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕)
ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงมหาดไทย
ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) ได้เสนอแก้ไขปรับปรุง
พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อให้การปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ
สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการทะเบียน
ราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจ
พิจารณาก่อนส่งให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

/๑.๒ เมื่อวันที่...

๑.๒ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในวาระ ๑ ขึ้นรับหลักการ โดยมีมติเห็นชอบ รับหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และแต่งตั้งคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีนายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ เป็นประธานคณะกรรมการการวิสามัญ

๑.๓ คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รายละเอียดทั้ง ๒๕ มาตรา โดยมีการแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำในร่างพระราชบัญญัติให้มีความ เหมาะสมสอดคล้องกัน โดยไม่มีการแก้ไขสาระสำคัญแต่อย่างใด ทั้งนี้ คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการพิจารณากฎหมายลำดับรอง ที่จะต้องจัดทำตามร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งได้มีการยกร่างกฎหมายลำดับรองจำนวน ๖ ฉบับ ประกอบด้วยร่างกฎกระทรวง ๓ ฉบับ ร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย ๒ ฉบับ และร่างระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ๑ ฉบับ นอกจากนี้ คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้ตั้งข้อสังเกตที่เกี่ยวข้องกับการทะเบียนราษฎรจำนวน ๔ ข้อ เพื่อเสนอสภานิติบัญญัติ แห่งชาติพิจารณาก่อนส่งให้คณะรัฐมนตรีดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๑.๔ การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในวาระ ๒ และวาระ ๓ โดยไม่มีการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญฯ และมีมติเห็นชอบ ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย และเห็นชอบข้อสังเกตตามที่คณะกรรมการการวิสามัญฯ เสนอ โดยปัจจุบันนายกรัฐมนตรีได้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยและ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

๑.๕ สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งจะเป็นพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีทั้งสิ้น ๒๕ มาตรา เป็นการแก้ไข บทบัญญัติเดิม ๑๕ มาตรา เพิ่มวรรคของกฎหมายเดิม ๓ มาตรา ยกเลิก ๒ มาตรา เพิ่มเดิมมาตราใหม่ ๖ มาตรา และมีมาตรารักษาการโดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศร่วมรักษาการด้วย เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งรับผิดชอบการปฏิบัติงาน ทะเบียนราษฎรเกี่ยวกับการจดทะเบียนคนเกิดและคนตายในต่างประเทศ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... ได้ผ่านการพิจารณาของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว เมื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา จะมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ประกอบกับ ร่างพระราชบัญญัตินี้ มีหลายมาตราที่กำหนดให้มีกฎหมายลำดับรองทั้งในชั้นของกฎกระทรวง ประกาศกระทรวงและระเบียบสำนักทะเบียนกลาง เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติให้เป็นไปตาม กฎหมาย กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรองรับการบังคับใช้ กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรฉบับใหม่ ให้เป็นไปอย่างถูกต้องและทันต่อระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงได้เสนอร่างกฎกระทรวงจำนวน ๔ ฉบับ ที่ต้องจัดทำตามบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติการทะเบียน ราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรองรับการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรฉบับใหม่ให้เป็นไปอย่างถูกต้องและทันต่อระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ดังนี้

(๑) ร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการทะเบียนราษฎร พ.ศ.

(๒) ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ.

(๓) ร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการแจ้งหรือขอเมื่อพ้นกำหนดเวลา พ.ศ.

(๔) ร่างกฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์อย่างอื่นอันมิใช่เพื่อเป็นที่อยู่อาศัย พ.ศ.

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... ได้ผ่านความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ มาตรา ๒๔ วรรคสอง กำหนดว่า การดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรี จึงควรเสนอที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาโดยเร็ว

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สาระสำคัญของร่างกฎกระทรวงทั้ง ๔ ฉบับ สรุปได้ ดังนี้

(๑) ร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการทะเบียนราษฎร พ.ศ. มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

(๑.๑) กำหนดค่าธรรมเนียมการคัดและรับรองสำเนารายการทะเบียนบ้าน ทะเบียนคนเกิด ทะเบียนคนตาย (มาตรา ๖) ฉบับละ ๑๐ บาท และรายการข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร (มาตรา ๑๔ (๑)))) เช่น ข้อมูลการจดทะเบียนครอบครัว ทะเบียนชื่อบุคคล เป็นต้น ฉบับละ ๒๐ บาท

(๑.๒) กำหนดค่าธรรมเนียมการแจ้งการเกิด การตาย และการย้ายที่อยู่ ที่ได้แจ้งต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่อื่นซึ่งไม่ใช่ท้องที่ที่เกิด ตาย หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน (มาตรา ๑๘ วรรคสาม มาตรา ๒๑ วรรคสี่ และมาตรา ๓๐/๒ แล้วแต่กรณี) ฉบับละ ๒๐ บาท

(๑.๓) กำหนดค่าธรรมเนียมการขอสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านแทนฉบับที่สูญหาย (มาตรา ๓๔ วรรคสอง) ฉบับละ ๓๐ บาท

(๑.๔) ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมการคัดและรับรองสำเนารายการทะเบียนราษฎร สำหรับการขอคัดสำเนาเพื่อใช้ในการบางอย่าง เช่น เรื่องการศึกษาและการศาสนา การเข้ารับราชการทหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร การขอรับการสงเคราะห์จากทางราชการ เป็นต้น

(๑.๕) ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมการแจ้งการเกิด การตาย ที่ได้แจ้งต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่อื่น และการขอรับสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านแทนฉบับที่สูญหายในเขตท้องที่ที่ประสบสาธารณภัยฯ

(๒) ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม พ.ศ. มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

(๒.๑) ให้มีการแจ้งการเกิดและการตายสำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยทุกคนที่เกิดหรือตายในประเทศไทยตามกฎหมายการทะเบียนราษฎร

(๒.๒) ให้คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเป็นเวลาตั้งแต่หกเดือนขึ้นไป คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่ได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษเฉพาะเรื่องตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด ปฏิบัติเกี่ยวกับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน การแจ้งการย้ายที่อยู่ การสำรวจตรวจสอบรายการทะเบียนราษฎร การจัดทำทะเบียนประวัติ และการจัดทำบัตรประจำตัว

(๒.๓) ให้คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่ได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษเฉพาะเรื่องนอกจากกลุ่มที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดตาม (๒.๒) เช่น กลุ่มแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ และคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่เข้ามาอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตซึ่งเป็นคนไร้รัฐไร้สัญชาติ รวมถึงบุตรที่เกิดในราชอาณาจักร ปฏิบัติเกี่ยวกับการสำรวจตรวจสอบรายการทะเบียนราษฎร การจัดทำทะเบียนประวัติ การแจ้งการย้ายที่อยู่ และการจัดทำบัตรประจำตัว

(๒.๔) ให้คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเป็นเวลาน้อยกว่าหกเดือน รวมถึงบุตรที่เกิดในราชอาณาจักร ได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามกฎหมายการทะเบียนราษฎร แต่ถ้ามีความประสงค์จะปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎรก็สามารถร้องขอต่อนายทะเบียนได้

(๒.๕) กำหนดระยะเวลาที่คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยจะต้องยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านหรือขอจัดทำทะเบียนประวัติให้ชัดเจน เช่น ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร เป็นต้น

(๒.๖) กำหนดค่าธรรมเนียม และยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการขอคัดและรับรองสำเนารายการทะเบียนราษฎร การขอรับสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านแทนฉบับที่สูญหาย การแจ้งการเกิด การตาย และการย้ายที่อยู่ ที่ได้แจ้งต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่อื่นซึ่งไม่ใช่ท้องที่เกิดตาย หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน สำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยโดยใช้เกณฑ์และอัตราเช่นเดียวกับคนสัญชาติไทย

(๒.๗) กำหนดค่าธรรมเนียมการจัดทำบัตรประจำตัวสำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (บัตรชนิดมีแถบแม่เหล็ก) ฉบับละ ๖๐ บาท โดยให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมสำหรับกรณีผู้ที่มีอายุต่ำกว่าสิบห้าปีขอทำบัตรครั้งแรก และกรณีได้รับความเสียหายจากเหตุสาธารณภัย

(๓) ร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการแจ้งหรือขอเมื่อพ้นกำหนดเวลา พ.ศ. มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

(๓.๑) กำหนดค่าธรรมเนียมการแจ้ง ที่ผู้มีหน้าที่แจ้งได้แจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งเมื่อพ้นกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด ได้แก่ การแจ้งการเกิด การตาย การจัดการศพ การย้ายที่อยู่ การขอเลขที่บ้าน การขอเพิ่มชื่อหรือจัดทำทะเบียนประวัติของคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย การแก้ไขปรับปรุงรายการทะเบียนบ้าน การรื้อถอนบ้าน และการแจ้งย้ายบ้านที่เคลื่อนย้ายได้ ดังต่อไปนี้

(๓.๑.๑) ถ้าระยะเวลาที่แจ้งล่วงเลยไปไม่เกิน ๖ เดือน เสียค่าธรรมเนียม ๓๐ บาท

(๓.๑.๒) ถ้าระยะเวลาที่แจ้งล่วงเลยไปเกินกว่า ๖ เดือน แต่ไม่เกิน ๑ ปี เสียค่าธรรมเนียม ๕๐ บาท

/(๓.๑.๓) ถ้าระยะ...

(๓.๑.๓) ถ้าระยะเวลาที่แจ้งล่วงหน้าไปเกินกว่า ๑ ปี ให้คิดค่าธรรมเนียมเพิ่มจาก (๓.๑.๒) เป็นรายเดือนๆ ละ ๑๐ บาท แต่เมื่อรวมกับค่าธรรมเนียมตาม (๓.๑.๒) แล้วต้องไม่เกินครั้งละ ๕๐๐ บาท ทั้งนี้ เศษของเดือนถ้าเกิน ๑๕ วัน ให้คิดเป็น ๑ เดือน

(๓.๒) กำหนดค่าธรรมเนียมการขอมีบัตรประจำตัวของคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ที่ผู้ขอได้ยื่นคำขอมีบัตรหรือขอมีบัตรใหม่ต่อนายทะเบียนเมื่อพ้นกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยใช้หลักเกณฑ์เดียวกับ (๓.๑)

(๓.๓) ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมการแจ้งหรือขอเมื่อพ้นกำหนดเวลา ในกรณีมีเหตุจำเป็นที่ทำให้ผู้แจ้งหรือผู้ขอไม่สามารถแจ้งหรือขอได้ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เช่น เกิดภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติในบริเวณท้องที่ที่อยู่อาศัย เป็นผู้พิการทางกายเดินไม่ได้ เป็นใบ้ ตาบอดทั้งสองข้าง เป็นต้น

(๔) ร่างกฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์อย่างอื่นอันมิใช่เพื่อเป็นที่อยู่อาศัย พ.ศ. มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

(๔.๑) อาคารที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์อย่างอื่นอันมิใช่เพื่อเป็นที่อยู่อาศัย ที่เจ้าของอาคารหรือผู้ได้รับมอบอำนาจจากเจ้าของอาคาร ต้องแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งเพื่อขอกำหนดเลขประจำอาคารและจัดทำทะเบียนอาคาร หมายถึง โรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง หรือสถานที่ที่สร้างด้วยวัสดุถาวร มีหลังคาหรือดาดฟ้า มีพื้นที่ใช้สอยภายในซึ่งบุคคลสามารถเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ ได้แก่ อาคารพาณิชย์ อาคารสาธารณะ อาคารพิเศษ สำนักงาน คลังสินค้า โรงงาน โรงแรมที่พัก ภัตตาคาร และอาคารอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามความใน พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

(๔.๒) ให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดกรณีปัญหาหรือข้อขัดแย้งเกี่ยวกับอาคารที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์อย่างอื่นอันมิใช่เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยที่ต้องกำหนดเลขประจำอาคาร และจัดทำทะเบียนอาคาร

๔.๒ ข้อเท็จจริง

ร่างกฎกระทรวงทั้ง ๔ ฉบับ ดังกล่าว กำหนดขึ้นเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านหรือการขอจัดทำทะเบียนประวัติและการขอมีบัตรประจำตัวของคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย การปรับปรุงบทกำหนดโทษสำหรับความผิดบางกรณีตามพระราชบัญญัตินี้ โดยกำหนดให้มีโทษทางปกครองแทนโทษปรับทางอาญา การกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับการแจ้งหรือการขอเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามกฎหมาย และการแก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

๔.๓ ขอกฎหมาย

(๑) พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหรือยกเว้นการปฏิบัติเกี่ยวกับการแจ้งการเกิด การแจ้งการตาย การแจ้งการย้ายที่อยู่ การสำรวจตรวจสอบหรือปรับปรุงการทะเบียนราษฎร การจัดทำทะเบียนประวัติ การจัดทำบัตรประจำตัวหรือการอื่นใดอันเกี่ยวกับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วยสัญชาติได้

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งจะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวง

กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

กฎกระทรวง เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

(๒) ร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๐/๑ และมาตรา ๓๐/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔

“มาตรา ๓๐/๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๐ วรรคสาม เจ้าบ้านใดมีผู้ย้ายเข้ามาอยู่ในบ้านโดยมีเจตนาจะถือเป็นภูมิลำเนา ให้แจ้งให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งทราบเพื่อเพิ่มชื่อบุคคลนั้นเข้าในทะเบียนบ้านภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้ย้ายได้เข้าอยู่ในบ้าน เมื่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งได้รับแจ้งแล้ว ถ้าผู้ย้ายเข้ายังมีได้ย้ายออกจากทะเบียนบ้านเดิมให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งดำเนินการแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งที่บุคคลนั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน เพื่อย้ายบุคคลนั้นออกจากทะเบียนบ้านเดิมและให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งแจ้งให้เจ้าบ้านที่บุคคลนั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดิมทราบ เพื่อนำทะเบียนบ้านของตนมาให้ นายทะเบียนผู้รับแจ้งปรับปรุงทะเบียนบ้านให้ถูกต้องต่อไป

มาตรา ๓๐/๒ การแจ้งตามมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๐/๑ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในกรณีที่เป็นการแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่ไปอยู่ใหม่โดยไม่ต้องแจ้งย้ายออกจะกำหนดให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมด้วยก็ได้”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๔ ให้ทุกบ้านมีเลขประจำบ้าน บ้านใดยังไม่มีเลขประจำบ้าน ให้เจ้าบ้านแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งเพื่อขอเลขประจำบ้านภายในสิบห้าวันนับแต่วันสร้างบ้านเสร็จ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเจ้าบ้านอาจขอให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งกำหนดเลขประจำบ้านและออกทะเบียนบ้านชั่วคราวให้ก่อนที่ บ้านจะสร้างเสร็จก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งระบุไว้ในทะเบียนบ้านชั่วคราวว่าอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง

ให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งกำหนดเลขประจำบ้านให้แก่ผู้แจ้งซึ่งมีบ้านอยู่ในเขตสำนักทะเบียนท้องถิ่นภายในเจ็ดวัน ถ้ามีบ้านอยู่นอกเขตสำนักทะเบียนท้องถิ่นให้กำหนดเลขประจำบ้านภายในสามสิบวัน ทั้งนี้ นับแต่วันที่รับคำขอ

เมื่อได้รับเลขประจำบ้านแล้วให้ติดไว้ในที่ซึ่งเห็นได้ชัดแจ้ง

การออกเลขประจำบ้านตามวรรคหนึ่งและการจัดทำทะเบียนบ้านตามมาตรา ๓๖ มีวัตถุประสงค์เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยและคุ้มครองสิทธิพื้นฐานของประชาชน ผู้ใดจะอ้างการออกเลขประจำบ้านหรือทะเบียนบ้านเพื่อแสดงว่าตนมีสิทธิในที่ดินหรือเป็นเจ้าของกรรมสิทธิในที่ดินมิได้

ให้นำความในมาตรานี้มาใช้บังคับกับเจ้าของอาคารที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นโรงงาน คลังสินค้า หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นอันมิใช่เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยตามที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วย โดยอนุโลม”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๒ และมาตรา ๓๘/๓ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔

/“มาตรา ๓๘/๑...

“มาตรา ๓๘/๑ ให้คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยและมีหน้าที่ต้องเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านหรือจัดทำทะเบียนประวัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวงไปแจ้งต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นภายในเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวงเพื่อให้เพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านหรือจัดทำทะเบียนประวัติและเมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้เพิ่มชื่อหรือจัดทำทะเบียนประวัติให้บุคคลนั้นแล้วให้ออกบัตรประจำตัวให้ เว้นแต่ผู้นั้นอายุยังไม่ครบห้าปีให้ออกเอกสารแสดงตนให้ไปพลาทก่อน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด”

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๑ การแจ้งหรือขอเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๔ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๐/๑ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง หรือวรรคห้า มาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๒ มาตรา ๓๘/๓ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง มาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ ให้กระทำได้เมื่อผู้แจ้งหรือผู้ขอได้เสียค่าธรรมเนียมการแจ้งหรือขอเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้ว กฎกระทรวงดังกล่าวจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่แตกต่างกันในแต่ละกรณีและตามระยะเวลาที่ล่วงเลยไปก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความใน ๔. ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๔. การแจ้งการเกิดตามมาตรา ๑๘ วรรคสาม

การแจ้งการตายตามมาตรา ๒๑ วรรคสี่

หรือการแจ้งการย้ายที่อยู่ตามมาตรา ๓๐/๒

ฉบับละ ๑๐๐ บาท”

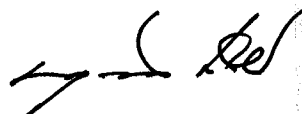
๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เห็นว่าการเสนอร่างกฎกระทรวงทั้ง ๔ ฉบับดังกล่าวมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรองรับการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรฉบับใหม่ ซึ่งจะมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้เป็นไปอย่างถูกต้องและทันต่อระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างกฎกระทรวงดังกล่าวตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนุนพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๒๑๑

โทรสาร ๐-๒๗๐๖-๙๒๔๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dp.bora12@gmail.com